

L'ESPERIT SABERUT

El text de l'evangeli de Marc, que llegim aquest diumenge (Mc 1,21-28) podríem dir que recull la primera activitat pública de Jesús, després del baptisme, la temptació, un resum genèric de la predicació i la crida dels primers deixebles.

El text es pot enfocar de moltes maneres i una de ben suggestiva és llegir-lo en la perspectiva de la identitat de Jesús. És a dir: el que es cou de veritat és la pregunta: qui és Jesús?. Aquesta pregunta la formulen en el text el col·lectiu dels qui són presents a la sinagoga, el poble i els mestres de la llei. De fet és una pregunta, que s'anirà repetint al llarg de l'evangeli, d'una manera equilibradament repartida. La tornem a trobar formulada pels deixebles després de la tempestat calmada (4,41); a la sinagoga de Natzaret es planteja el problema de la seva identitat, quan tothom es pregunta: "No és el fuster, el fill de Maria?" (6,3); també Herodes es pregunta per la identitat de Jesús quan el confon amb Joan Baptista (6,14ss); un moment culminant s'esdevé a Cesarea de Filip, quan Jesús pregunta als deixebles: "Qui diu la gent que sóc jo?" i segueix "i vosaltres qui dieu que sóc?" (8,27ss). Aquesta pregunta, que es va fent en una mena de crescendo, arriba al punt més alt i decisiu quan el gran sacerdot pregunta a Jesús: "Tu ets el messies, el fill del Beneït?". En aquest moment pregunta i resposta prenen un to contundent i decisiu (14,60). Finalment també serà Pilat qui preguntarà a Jesús si ell és el rei dels jueus (15,2).

La pregunta podria semblar banal, si es té en compte que a l'inici del seu evangeli, Marc ja ha dit que es tracta de l'evangeli de Jesús, el Messies, el fill de Deu. Als lectors ja se'ls ha dit qui és Jesús. A què ve aquesta reiteració de la pregunta a tot el llarg del text evangèlic?. Segurament el que Marc vol dir és que l'evangeli, que escriu es el camí, el procés que ha de conduir a

poder afirmar que Jesús és el Messies, el fill de Déu. La resposta a tota la processó de preguntes la dóna un pagà al final de l'evangeli, el centurió, que ha presenciada la crucifixió i la mort de Jesús dirà: "És veritat aquest home era Fill de Déu" (15,39).

Hi ha però qui està interessat en malmetre l'ordenada seqüència, que porta a afirmar la veritable identitat de Jesús. Els qui volen això estan representats per l'home, que està posseït per un esperit maligne. Aquest sap molt. Sap l'origen humà i l'origen diví de Jesús; humà perquè prové de Natzaret i diví perquè és el Sant de Déu. Aquesta expressió arrela en formulacions similars escampades per l'Antic Testament i usades com equivalent de la paraula Déu, evitada al màxim pels jueus en respecte a la seva sacralitat. "El Sant d'Israel", un fórmula molt similar la trobem al Sl 71,22 i a Is 5,24. A Habacuc Déu és el Sant: "Des de Teman s'acosta Déu, el Sant" (Ha 3,3). Sant, com epítet de Déu es troba a Sl 99,5; Pr 9,10; Sir 4,14; 2Ma 14,36. Encara avui, quan els rabins anomenen Déu diuen: Ha-Kadosh barukh hu, "El Sant, beneït sigui el seu nom".

Sap també l'esperit maligne que la predicació de Jesús posa en marxa l'adveniment del Regne de Déu. La seva intervenció enèrgica tracta d'impedir-ho. Com? Falsejant la identitat de Jesús a base de deslligar-la de la realitat de la creu. Revelar la identitat de Jesús prematurament, al marge de la mort i la resurrecció, la falsegen i, en conseqüència desvirtuen la validesa i potencial del seu missatge. S'entén així la contundent reacció de Jesús.

Diumenge 4rt durant l'any
29 de Gener de 2012